

РЕЦЕНЗИЯ

По конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“ от професионално направление 6.1. Растениевъдство, обявен от Институт по планинско животновъдство и земеделие, гр. Троян.

Конкурсът за „Професор“ е обявен в ДВ Бр.38 от 12.05.2017 г.

Рецензент: проф. д-н Димитър Христов Павлов, област на висше образование 6.0., професионално направление 6.1. Растениевъдство, специалност Фуражно производство, Ливадарство, назначен за член на научното жури със Заповед № НП – 07- 48/20.07.2014 г. на председателя на ССА, София.

Участник в конкурса: На обявеният от ИПЖЗ, гр- Троян в ДВ Бр.38 от 12.05.2017 г., конкурс за академична длъжност „Професор“ по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“ се е явил един кандидат-Доц. д-р Цветослав Миховски. Кандидатът е представил всички необходими документи в срокове, изискващи се по процедурата съгласно ППЗРАССА.

1.Кратко представяне на кандидата по конкурса.

Кандидатът в конкурса за заемане на академична длъжност “Професор” по научна специалност „Фуражно производство, Ливадарство“, от професионално направление 6.1. „Растениевъдство“, доц. д-р Цветослав Николов Миховски, е роден на 21.12.1954 г., гр. Троян. През 1980 г е завършил Висше образование, във ВСИ, гр. Пловдив. От 1980 до 1982г. е работил като участъков агроном в клоново стопанство с. Чифлик към АПК Троян. През 1982 е назначен като научен сътрудник в ИПЖЗ. От 1985 г. до 1989 г. е задочен аспирант към кат. Растениевъдство при ВСИ-Пловдив, съгл. Зап. 77/25.01.85 г. на Председателя на ССА. От 1991 г. притежава ОНС „Доктор“ по проблемите на фуражното производство, ливадарството. От 1997 г. е Доцент по “ „Фуражно производство, Ливадарство“.

Кандидатът има общо 35 г. стаж като научен работник. През целият период на научноизследователската си дейност, той се е занимавал с въпросите на Фуражното производство и ливадарството. Кандидатът е преминал през всички необходими етапи на научно развитие изискващи се при кандидатстване за академична длъжност „Професор“, съгласно ППЗРАСРБ.

2.Научно изследователска и публикационна дейност.

По конкурса кандидатът представя общо 138 бр научни публикации. От тях 53 броя са във връзка с придобиване на ОНС Доктор и хабилитиране за Доцент. Във връзка с конкурса за професор кандидата представя общо 85 броя научни публикации, от които 2 бр. научно популярни.

От оставащите 83 бр. научни публикации 33 бр. (39,8 %) са на английски език, 36 бр (43,4 %) на български и английски език и 14 бр. са на български език. Общо статиите на английски език плюс тези на български и английски език 69 бр. (83,1%) са основната част от научната продукция на кандидата, което е от важно значение за оценката на резултатите от научните му постижения в международен мащаб. Две от статиите са под печат.

Повечето от статиите 64 (77,1%) са публикувани в международни национални и чуждестранни списания. В сборници от международни и национални научни форуми са публикувани 19 бр (22,9%). В списания с импакт фактор са посочени 7 публикации, а общия импакт фактор е 7,169.

Статиите са публикувани в известни реферирани и индексирани чуждестранни издания като: Arhiv za poljoprivredne nauke; Genetics and Breeding; Breeding Science; Herba; Journal of Central European Agriculture; Turkish journal of agricultural and natural sciences; Úroda; Biotehnologija u stocarstvu; Banat's Journal of Biotechnology; Bulgarian Journal of Agricultural Science; Bulgarian journal of soil science;; Journal of Mountain Agriculture on the Balkan; Agricultural science and technology.

От представените 83 броя научни публикации по конкурсът за професор, 6 бр. са самостоятелни, на 24 бр кандидатът е първи автор, на 19 бр. е втори автор, трети и следващ автор е на 34 броя. Общо статиите самостоятелни, първи и втори автор са 49 бр (59,04 %), което показва активното участие на кандидата в научните изследвания, анализът на резултатите, подготовката и публикуването на статиите.

3. Основни направления в изследователската дейност на кандидата.

Изследователската дейност на кандидата е разностранна и широко обхватна. Тя е насочена към установяване на продуктивните възможности, качеството и хранителната стойност на биомасата, възможностите за самостоятелно и смесено отглеждане, екологичното значение и разпространение на различни видове многогодишни и едногодишни бобови и други култури и възможностите за по-ефективното им оползотворяване във фуражното производство и ливадарството:

-установяване на продуктивния потенциал, специфичните особености в растежа, развитието, дълготрайността при различни многогодишни бобови култури – червена детелина, бяла детелина, звездан като важни компоненти в естествените тревни ливадно-пасищни асоциации и при създаването на изкуствени тревостои;

-проучване специфичните особености, продуктивните възможности на едногодишни тревни бобови видове детелини, (александрийска, херлерова, мишелова, четинеста и инкарнатна), лупиновидна люцерна, бяла комонига и др. и възможностите за използването им в ливадно- пасищните сеитбообращения като източник на тревна биомаса за животните;

-изследване на химичния състав, енергийната хранителност, протеиновата стойност, смилаемостта, истинската усвояемост на

аминокиселините при непреливни и „*In vitro*“ газообразуването при преливни животни на биомаса от червена, бяла детелина и люцерна;

-сравнителни проучвания на голям брой местни и интродуцирани сортове, образци и популации от червена и бяла детелина с различен екогеографски произход, установяване на продуктивните им, качествени характеристики, пластичност, устойчивост, екологично поведение и пригодността им за използване като изходен генетичен материал за създаване на усъвършенствани сортове и възможността за внедряването им в практиката;

-създаване на нови сортове детелини с подобрени количествени и качествени показатели и внедряването им в производството;

-усъвършенстване на технологиите за отглеждане на червена и бяла детелина, изпитване на звена от технологиите, свързани с оптимизиране плътността на посевите, хранителния режим, защита от нежелана плевелна растителност, самостоятелно и покровно засяване, отглеждане в чисто състояние и в смес с други култури;

-оценка състоянието на естествени ливадно-пасищни тревни асоциации, установяване на продуктивност, качествени характеристики, изменчивост, възможности за подобряване и оползотворяване.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научно изследователската дейност на кандидата е посветена на установяване биопотенциала, качеството на биомасата на многогодишни бобови култури и възможностите за използването им като инградиенти на ливадно пасищните тревни асоциации, за повишаване на ефективността им в планинските екосистеми.

Научни приноси:

Получените резултати са съществен принос в развитието на фуражното производство и ливадарството свързан с:

- Установяване на морфологични, биологични особености, продуктивни възможности и качество на биомасата чрез селекционни сравнителни изпитвания на (ди и тетраплоидни) сортове и образци червена детелина с различен произход (европейски и азиатски) и пригодността за отглеждането им в планинската зона.

- Сравнителни селекционни изпитвания на местни и чуждестранни сортове (европейски) бяла детелина, оценка на ген плазма на български произходи и обогатяване на генетичния потенциал за създаване на нови сортове с повишени количествени и качествени характеристики.

- Установяване качеството на надземната биомаса и използваемостта от животните чрез преценка на „*in vitro*“ газообразуването, истинската смилаемост на аминокиселините и чрез видимата и истинска обменна енергия на различни сортове и хибриди детелини, използвани при изхранване на различни видове животни. Установяване добива на смилаеми хранителни вещества при червената и бяла детелини.

- Установяване влиянието на торенето и начина на отглеждане върху продуктивните възможности и икономическата ефективност при отглеждане на червената детелина за фураж и семена.

- Възможности за използването на червената детелина при смесено отглеждане с многогодишни житни треви за създаване на изкуствени тревни асоциации за условията на планинската зона.

- Оценка на адаптивната реакция на сортове бяла детелина към засушаване. Оценка влиянието на торенето с микроелементи върху продуктивността и репродуктивните показатели при бялата детелина. Нови подходи при създаване на посев от бяла детелина и пасищен райграс.

- Оценка на селекционната пригодност на местни произходи звездан и възможности за използване на звездана в планинските райони.

- Установяване ролята и екологичната значимост на микоризните гъби в процеса на конверсията на хранителните вещества в ливадно пасищните асоциации. Реакция на ливадните треви при инокулация с микоризни гъби и азотфиксиращи бактерии.

- Оценка ролята на бобовите инградиенти при създаването на тревни смеси за различни режими на използване и възможностите им за решаването на проблеми свързани с храненето на преживните животни, развитието на животновъдството в планинските райони върху ливадно пасищните тревостои. Значение за биологичното земеделие.

Научно приложни приноси:

- Създадени нови сортове червена детелина (*Trifolium pratense* L.) - „НИКА-11“, и бяла детелина (*Trifolium repens* L.) - „ТРОЯ“, проучване на морфологичните, физиологични особености, продуктивния потенциал, химичния състав и хранителната им стойност.

- Разработване на технология за отглеждането на новите сортове върху светлосиви, псевдоподзолисти почви в предпланинските условия на страната;

- Изпитване на нови за страната едногодишни бобови фуражни треви и установяване на възможностите за отглеждането им в перспектива за решаване на белтъчния проблем, подобряване на фуражния баланс в контекста на глобалните климатични промени.

- Установяване на потенциала и влиянието на различни фактори (торене, ботанически състав, начин на използване) върху продуктивността и качеството на биомасата от естествени тревостои. Роля на естествените тревостои за развитието на животновъдството и ливадно пасищното стопанство и използването на природните ресурси в планинската зона.

Проучваните проблеми и получените резултати от научните изследвания са съществен принос за теорията и практиката, имат важно значение за усъвършенстване на технологиите за отглеждане на многогодишни бобови култури, повишаването на ефективността на използване на ливадите и пасищата и опазване на природните ресурси в планинската зона.

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания.

Публикациите на кандидата се приемат много добре и получават висока оценка от учените в страната и в чужбина и се цитират. Кандидатът е представил общо 75 броя цитирания, от които в международни издания са общо 60 броя (80,00%). От тях в международни издания с импакт фактор са 28 цитирания (37,33%) с общ импакт фактор 28,11, в международни издания без импакт фактор - 32 броя (42,67%) и в български издания (вкл. дисертации) - 15 броя (20,00%). Цитиранията на научните трудове в статии с импакт фактор са в известни чуждестранни и международни реномирани и рецензирани научни издания като: Journal of Agricultural Science, Cambridge; Journal of Dairy Science; Biological Invasions; Journal of Global Innovations in Agricultural and Social Sciences; Journal of Applied Sciences; Environmental Engineering and Management Journal и др.

6. Други дейности и научни постижения.

Кандидатът участва много активно в разработването на научни проекти. Той е извършвал научноизследователска дейност по общо 31 проекта. От тях 11 броя са с национално финансиране, от които на 4 от проектите е ръководител, а в 7 е участник.

Останалите 20 проекта са с чуждестранно финансиране, на 15 от които е бил ръководител.

Разработваните чуждестранни проекти са по различни международни програми на ФАР, COST, FAO- TCP/RER, FAO TCP/ROM, двустранни сътрудничества с Монголия, Япония, Китай, Македония, Сърбия, Чешка република, Словакия, Турция.

Разработваните проекти на база двустранно сътрудничество с известните в чужбина университети и научно изследователски институти е висока оценка за международната активност на кандидата по проблемите на фуражното производство, ливадарството, използването на природните ресурси и обогатяването на генетичните ресурси свързани с бобовите култури.

Освен изследователска, кандидата има и внедрителска дейност. Той е съавтор на нов сорт червена детелина „НИКА-11“ (Сертификат за нов сорт растение 11072/30.09.2015 г.). Съавтор е и на нов сорт бяла детелина „Троя“, преминал успешно тестовете на ИАСАС за РХС (Заповед на Министъра на земеделието и храните РД 12-11/15.05.2015 г.). Очаква се Сертификата от ПВ на Р.България.

Кандидатът развива и активна научно-приложна дейност. Той е съавтор на Технология за повърхностно подобряване на планинските ливади 1996 г.

Автор е на Моделна технология за производство на семена от бяла детелина в Ловешки окръг.

Ръководител и изпълнител на договор 1/22.04.1999 г. с ФБЗ „Биоселена“ за производство на семена от фуражни култури.

Развива активна научно изследователска и внедрителска дейност и в чужбина.

Извършвал е съвместни научни изследвания в Македония, Русия, Словакия.

Награден е с медал на името на „И.И.Синягин“ за особен принос в развитието на аграрната наука в Сибир, което е признание за неговият авторитет и творчески принос за решаване на проблемите на аграрната наука в други страни.

Той участва активно в научни форуми в страната и чужбина. След хабилитиране за доцент е представил 19 статии, публикувани в сборници от международни и национални научни форуми. От тях 12 са международни научни форуми, провеждани в Италия, Франция, Австрия, Словакия, Румъния.

Участвал е в организационен комитет на научни форуми:

-European Grassland Federation, 12-th Symposium “Optimal Forage Systems for Animal Production and the Environment”, Pleven, Bulgaria, 26 - 28 May 2003.

-14th meeting of the FAO-CIHEAM Mountain Pasture Network, 30 May to 1 June 2007, Troyan, Bulgaria. Adapting management to the new challenges of European Mountain Grasslands. ISSN 1311-0489.

-Член на организационния комитет на 1-st Balkan agriculture congress, 08-11 September 2014, Edirne, Turkey.

Кандидатът развива активна експертна и организационна дейност.

Член е на редица редколегии, научни съвети, експертни съвети и други организации:

-Редакционната колегия на сп. Растениевъдни науки, в периода 2006-2009 г.;

-Редакционната колегия на сп. Journal of mountain agriculture on the Balkans (JMAV) от 2006 г.;

-Научен съвет на ИФК, Плевен - от 2001 г. до 2004 г.;

-Научен съвет на ИПЖЗ-Троян от 1996 г. до сега;

-СНС по „Растениевъдство“ към ВАК за периода 2007- 2010 г.;

-Експертен съвет по „Селекционни и биотехнологични изследвания в растениевъдството“ към НЦАН от 2004 г.;

-Експертен съвет по „Растениевъдството“ към НЦАН от 14.12.2006 г.;

-Работна група на FAO/CIHEAM Mountain pasture network;

-Работна група на The European cooperative research network on pastures and fodder crops: Lowland grassland sub-network: Clover project;

-Член на Management committee (http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/852?parties) на COST852 “Quality Legume-Based Forage Systems for Contrasting Environments” и ръководител за България, 2001-2006;

-Оперативна група по ливадарство и Член на програмен съвет на програма «Опазване и подобряване на планинските екосистеми в земеделието от 07.08.1997 г.;

-Оперативна група по Програма за развитие на тревното семепроизводство в Н.Р.България – 1988 г.;

- Член на Постоянната работна група по въпроси, свързани с изменение и допълнение на Националните стандарти за поддържане на земята в добро

земеделско и екологично състояние, разработени съгласно рамка, предвидена в европейското законодателство, по: чл. 5 и Приложение IV от Регламент (ЕО) № 1782/2003; чл. 6 и Приложение III от Регламент (ЕО) № 73/2009; чл.93, пар.1 „а“ и Приложение II от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

Член на Междуведомствената работна група по дейността „Управление на полуестествени местообитания и превръщане на обработваеми земеделски земи, застрашени от ерозия, в пасища от 14.05.2002;

-Съвета за обучение и повишаване на квалификацията при Северен Централен Регионален Агротехпарк от 18.03.2005 г.

Освен научноизследователска, кандидатът развива и активна преподавателска дейност.

Той е съавтор на книги, наръчник и ръководство:

1. „Легуминозните култури како база за органско земјоделство во Македонија“, Р. Македонија (издадена на Македонски и Англиски език).

2.„Методологија за одредување на хранителната вредност на легуминозните фуражни растеија. Евалуација на квалитетот на легуминозите“, Р. Македонија. (издадена на Македонски и Англиски език).

3. „НАРЪЧИК за практическо приложение на условията за поддржане на земята в добро земеделско и екологично състояние“, МЗХ.

4. Ръководство за обучение на студенти (Methodology for determination of the feeding value of leguminous forage crops: Evaluation of the quality of legumes“ (издадено на английски език), по учебна програма Агрономство към Университета в Марибор, Словения study program Agriculture in University of Maribor, Slovenia).

Провел е Дългосрочен обучаващ курс (150 часа) на тема: „Технологични и агроекологични аспекти на растениевъдството и животновъдството“;

Курс перспективни тревно-фуражни култури и технологии за отглеждането им за планинските и предпланински райони;

Курс „Информационни дейности на тема Производство на селскостопанска продукция в планинските райони.

Дългосрочен курс (150 часа) по мярка 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания“ – Земеделец – производител на селско стопанска продукция Отговорник на курс по програма САПАРД „Пчелар проверител“;

Преподавател в дългосрочен курс (150 часа) по“Екология и опазване на околната среда“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г., на Агенция по заетостта, 2010-2011 г.

Провежда Обучение по биологично земеделие на македонски фермери от Източна (гр. Св. Николе) и Западна (гр. Тетово) Македонија (2 пъти по 4 дни) във връзка с проект „Бобовите култури – база за биологично земеделие в Македонија (Legumac), 2010-2012г.

Отговорник на курс по специалността 6210602 – Проверител на селскостопанска продукция за хигиенен добив и окачествяване на мляко от говеда, овце и кози 2008 г.

Ръководство на докторанти.

Научен ръководител е на двама докторанти:

1. Галина Красимилова Горанова (Заповед 22/13.01.1999 г. на Председателя на ССА), защитила през 2002 г.

2. Ас. Минко Николов Илиев, докторант на самостоятелна подготовка (Заповед 69/28.03.2016 г. на Председателя на ССА).

Научен ръководител на дългосрочно обучение (8 месеца), проведено в ИПЖЗ, през 2011 и 2012 г на двама румънски PhD студенти – Monica Tod и Emil Has.

Кандидатът по конкурса е изграден и утвърден учен и изследовател с 35 г. стаж като научен работник. Важно значение в развитието и изграждането му като изследовател, преподавател и съветник в областта на фуражното производство и ливадарството има проведените специализации във водещи научноизследователски центрове:

-INRA, Clermont-Ferrand, France - селекция на бобови ливадни треви 1988 г., 6 месеца;

-IGER, Aberystwyth, Wales, UK, 1999 г., 3 месеца;

-Erasmus+, FCT, Universidade do Algarve, Portugal, 2016 г.

Представените материали за участие в конкурса отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ПРАССА, София и надхвърлят в значителна степен необходимите публикации, цитирания, участия в научни проекти, участия в научни форуми, преподавателска, експертна и внедрителска дейности.

Важно значение има и научното ръководство на двама докторанти, обучението на фермери, чуждестранни докторанти и специалисти в страната и чужбина, както и предложените два сорта (червена детелина и бяла детелина) за използване в практиката.

Заклучение.

Имайки предвид актуалността, ширината и задълбочеността на научните постижения, важността и актуалността на изследваните проблеми, приносите за развитието на фуражното производство и ливадарството, приносите за развитието на аграрната наука и практиката, считам че, кандидата отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ПЗРАССА.

Оценявайки „положително“ цялостната изследователска, творческа, публикационна и внедрителска дейност на кандидата предлагам на почитаемото Научно жури да гласува положително и да предложи на Научния съвет при ИПЖЗ, гр. Троян, доц. д-р Цветослав Николов Миховски да бъде избран за академична длъжност „Професор“ по научната специалност „Фуражно производство, Ливадарство“, в професионално направление 6.1. Растениевъдство, за нуждите на ИПЖЗ, гр. Троян, към ССА, тр. София.

11.08.2017 г.
Гр. Стара Загора

Подпис:
(Проф. д-р Д. Павлов)